

~~Nf. 22.~~

Walwed

ning

ÿppetussed

Keige Ewangeliummide järrele
foggona Aasta läbbi

Laulo twisi järrele sätud /

ning ka

X Kunninga Zawida

Laulo

Reift on

EEJEE Pattustpöörmissse

ning

KDEM muud Laulo

Jummala Huuts

ning

Eesti ma Rahwa ÿppetussels.

1722 Aastal.

12,

n

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

1500

Esimesel Kristusse Tullemise pühhal.

Sehke lahti süddamed, Waggad! hüüde keigest wäest
Et need wäesed pattused ärkawad sest patto unneft.
Auo Runningas! nüüd tulle, Anna omma armomulle.

Dh tulle Jესufe! ^{2.} Mo süddames nüüd ella
Dh Jესand, kaitse mind, Mo ärrapäästja olle:
So kallim ehte on Arm, heldus, tassandus
Se olgy, pallun ma, mo hinge warrandus.

Mo jure tuled sa, oh ^{3.} Jესus lunnastaja;
Mo eest sa kannatand, mo hinge juhhataja
So jure tullen ma nüüd keigest süddameft,
So ommaks jägo hing ning ihho iggawest.

II. Krist. Tull. pühhal.

Patto unneft ärka ülles, ärra ella holeta,
Siis find Jესus kannab sülles Siin ning pärrast ofata
Ma ning taewas hukka läwad, Temma sannad ifka jäwad.

^{2.}
Se kohtmoistia Käl jonab tulla pea
Ming nuhtleb kurjad keik, se tehha hääd ei tää
Sest pallu Jummalat ning walwa järgeste
Siis temma riki saad sa wimaks rõõmsaste.

III. Krist. Tull. pühhal.

Ukspäines Jესus woiß keik kurjad kaotada,
Ke tedda palluwad, neil woiß Ta abbi jata
Ke patto wißkawad, neid Jესus rõmüstab
Ke waene, rummal on, se temmalt tarkust saab.

Dh önnisteggia! sa olled taewast tulnud
 Ding ello mulle toond; se un mo önneks olnud
 Ke pattud kahhetseh, ning ussub tööste
 Se päseb patto kaasi so armo rigise.

IV. Krist. Tullem. Pähhal.

Kui sind Jummal sureks panneb, Doua ifka allandust
 Keik haäd Jummal üksi annab, Detsi hinge warrandust;
 Kui sa süddant puhtaks teed, Süddames siis Jesust naäd.

Mis aitab se, et sind, mo Jesus, sühhy wottan,
 Kui ollen holeta, ning kurja tehha töttan
 Dh te, et süddamest, ning hädda aial ka
 Sind julgest tunnistan ning ilmafartmata.

Toulo I. Pähhal.

Ilmale sa olled tulnud, Helde Jesus, armo täis
 Kurja waimo woitja olnud, Karki lainud patto kōis
 Kallis önnisteggia! Wotta mind nüüd ommaks ka.

Petlemma lauta sees sul biget asfed polnud
 Mo helde Jesuke, ke mulle appi tulnud,
 Mo süddant, pallun ma, so honeks walmista
 Ding ella selle sees, mind pattust puhhasta.

Et Kristus sündinud, mo südda rōmustelle
 Müüd Jummal armoga meid tulnud katsma jälle.
 Dh helde Jesuke! mo rōmuks sündsid sa
 Ja keige rahwale, oh önnisteggia!

Toulo II. Pähhal.

Se pühha Lehwanus, mis tössi, tunnistab
 Kristusse pärrast, sest üht rasket surma saab;
 Dh wägga önsad on, ke töe tunnistawad
 Ehk nemmad palgaks kül sin risti surma sawad.

Jesus maggab hōlge pääl^{2.}
 Sest ma ollen rōmus tääl
 Waewa minno pärrast näggi;
 Minda satis mulle wäggi.

Pörgo

❁ 5 ❁

Pörgo wallust päfeda allandikko melega,
 Temma wottis allandada Ennast, et ma woiksin sada
 Tasafaks sin süddamest; Allandikkus keigest waäst.
 Kurrati ma ninda woitan, Patto himmo finni köitan,
 Kui ma ollen tasfane, Allandik kui Jesuke.
 Wimati keif wallo löppeb, Kui mo südda kirjast öppeb;
 Helde Jesus, aita mind, Iggawest ma tännan sind.

^{3.}
 Mul anna finnitust, kui Ma pääl kiwsatakse
 So nimme pärrast mind, ning hirmsast waewatakse.
 Kui Tehwanusfega ma pean surrema
 Weind sata taewast siis ka lahti näggema.

Joulo III. pühhal.

Einna Jesus, Jäsa sanna, Waimo tarkust mulle anna
 Et ma wottax wasto sind, Kui sa heldest kutsud mind.
 Ke sind polle wastowotnud, Eiga sinno jure tötnud,
 Lähwad hukka iggawest, Ding ei päse pörgo kääst;
 Se, et sinno pole hoian, Ding so jures armo leian,
 Sest saäl löppeb pimmedus, Kus on sinno walgustus.

Pühhapäwal pärrast Joulo.

Jesus on üks abbimees Weil, se pattud kahhetsewad,
 Kasso polle Jesussest Weil, se pattud armatsewad
 Jesus pühhad üksaks teeb, Pattusteale wallo jääb.

^{2.}
 Ukspäines Jesus woib keif kurja faotada,
 Ke tedda palluwad, neil woib La abbi sata,
 Ke patto wiškawad, neid temma römüstab
 Ke waene rummal on, se temmalt tarkust saab.

Weari pühhal.

Jesus! faota mo pattud leika ärra kurja tö,
 Sest sa olled mahhamatnud Weid sa omma hanase;
 Juhhata mind heldeste, Et sind nouan järgeste
 Ella minno süddames, Urmas Jesus iggawest.

^{2.}
 Mis tahhad sinna nüüd mul neks aastaks anda,
 Mo helde Jesuke? oh wotta murret kanda
 Et ollen sinno lays, ning sinna minno hüüs
 Ma ollen rikkas kül, ning töest önnis siis.

Pühhap. pärr. Tear. Pühh.

Sind, Jesus, fasteti Jordani jõe fisse:
 Mo hinge rojastust oh pesse puhkats isse;
 Mind pattust puhhast, ning rõõmsa hälega
 Siis ütle minnule: mo poeg nüüd olled sa.

Jummal rõõmsaid sannumid kullitab mul taewast,
 Ehk rist kippub minno pääl, ei ma holi waewast
 Kui rist tulleb, tulleb se minno Jesa käest
 Käl La pea lõppetab sebda ommaft wäest.

Kolme Kunninga Pühhal.

Kui targad ommal maal on ne tähhe näinud
 Siis warfi warmalt need on Jesust katsma läinud
 Sa kutsid, Jummal, ka keik waesed pagganad
 Sest nüüd ning iggawest meilt kitust, tanno saab.

Pagganad sa kutsud, Jummal, Dnna Poia rigise
 Te, et se, ke eal rummal, Tulleb siina ruttuste
 Te, mo armas helde Jesa, Et ma saan so armust ossa.

I. Pühhap. pärrast 3. Kun. Pühh.

Jesand, aita ei ma nouan Sinno digust järgeste
 Et ma sebda tehha jouan, Mis sa käsüd heldeste
 Jesus aita, ei, kui sa, Diina saaksin targaks ka.

Sa kuld, Jesuke, so Wannemade sanna
 Et sanna kulen ka, Mul omma armo anna
 Et minna ifka teen, mis käsib sinno Jesa
 Siis ollen viete So pärris suguwõssa.

Kui lõppeb minno nou, Kui minnul polle rõmo
 Siis ofsin, Jesus sind; Oh anna sinna armo.
 Et sind, mo Jesuke, Ma leian hädda sees
 Siis käib kurwastus, Kui olled abbimees.

II. Pühhap. pärrast 3. Kun. Pühh.

Kui sul middakit on waja, pallu Jesust süddamest
 Et La tahhaks sulle sata, Mis sul tarmis igganest,
 Weest teeb temma wina kül, Pallu, siis keik annab sul.

Ca

Sa wibid saggedast, Mo ²JEsus hädä aial
 Ei tunne römo ma, Siin ilmas eiga maial
 Ma täan siiski se, Et jouab sinho abbi
 Sa tasjud wibimist So rohke armo labbi.

III. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Et ei woi sind rohhud aita, Pallu ²JEjust süddamest
 Ei La wotta palwed laita, temma päästab hädda seest
 Täanna omma Jummalat, Kui sa jälle terweks saad.

Kui tahhad sa, siis woid sa, ²JEsus, parrandada
 Mo wiggadust, ning mul so abbi rohkest sata.
 Ei ükski mu, kui sa, woi aita Ilma pääl
 Kui sa ei aita mind, siis ollen hukkas tääl.

IV. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Aita ²JEsus, muido lähme hukka, kui ei aita sa,
 Patto pärrast waewa näme, Woita meid neist päästada
 Waat! so sanna kuulwad ka Luleb, tulli, merre, Ma.

Ärka ülles armas ²JEsus, päästa meid nüüd hädda seest
 Merre wöud fatwad pea foggodusje laewokest
 Se risti tuul on suur, teeb kangel karrinat
 Dh Isfand, waigista nüüd nende mürrinat.

V. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Kurrat püab sinno sanna Meie melest kirkuda
²JEsus! woimust meile anna, Kui meid tahhab rikkuda
 Et hä nisso olleme, Siis kui kohto tulleme.

Hääd semet külwad sa, mo ²JEsus, üksine,
 Se kurrat külwab, waid umbrohto kurjaste
 Meind walmista, et woin üks puhhas nisso olla
 Umrohust puhtaks saan, ja woin so riki tulla.

Aita kurja wasto panna Meid, oh ³JEsus, keigest wääst
 Kui se kurrat wottab anda Kurja nou, meid päästa sest
 Et kui kohto ette tullen Idmus ma ning julge ollen.

VI. Pühhap. pärr. 3. Kun. Püh.

Dle walmis innimenne, Mötle sure hologna,

Et sa olled maofenne, Surma tund on täadmata ;
 Ufus süddant puhhast, Siis sa häbbise ei sa.

Te et so tullemist ma ussinaste otan
 Mo helde JEsus, et so päle töest lotan
 Ding diget usko sa mo hinges juttita
 Et teik mo ello sin woiks olla laitmata.

Maria puhhast. Püh.

Põra pattust, innimenne, Surma wasto walmista,
 Wata sinno minneminne Ilma päält on täadmata
 Karta Jummalat, ning te temma tahtmist röömsaste.

Kui kulda puhhastab se kullaseppa tulli,
 Seep riet puhhastab teeb; ni puhhastajaks olle
 Mul JEsus! üksnes mind so wäggi puhhastab
 Et patto sündmisest mo südda lahti saab.

Ewang. IX. Pühhap. enne Krist. üllest. Püh.

Jummal winamägge harrib, Winapu on JEsus saäl
 Redda Jummal lapses pärrib, Reid teeb puhhast Ilma päält
 Te, et kui üks wõssoke Jaan so külge, JEsuke.

So winamäkke mind mo armas Jummal satad ;
 Oh aita, et ma teen hääl meel, mis sa tahhad
 Ehk kül on hädda, rist, ning monni kurwastus
 Kui löppeb ello aeg, siis löppeb willetsus.

Ewang. VIII. Pühhap. enne Kr. üllest.

Siis so hinge seme kossub, kui sa wihkad patto tödd,
 Kus se kurri himmo wõsso, liast murrest kahjo naäd
 Ke sin risti kannatab, Tedda Jummal armastab.

So fanna rohkeste oh JEsand kulutakse
 Ja siiski kasjota kolm osa õppetakse
 So Waimo läbbi mind oh JEsus ärrata
 Et woiksin õigusfes ning ussus kaswada.

Ewang. Paasto Pühhapawal.

JEsus läab Jerusalemma, Teeb, et pimme jälle naäd
 Kannatada tahhab temma, Dmma surma enne täab.
 Surma lähhäb minno hääks, Et mind pattust lahti teeks.

Hääl

Hääl meel lähhääd sa, mo ²Jesus, surma siise
 Mind päästad patto süüsi, ning leppitad mind isse,
 Mo süddant ueks lo, et ma sind armastan
 So auuks woimust ka siin patto päle saan.

Ewang. Esimese. Pühhap. Paast.

Jesus aita wastopanna, kui meid kurrat awwatleb,
 Julgust temma wasto anna, kui ta hirmo meile teeb
 Sinna woitsid minno hääks Tedda, et mul woimus jääks.

Se kurrat näitab meil au, rikkust, rõmo, warra
 Ding sega kiisab meid so õige te päält ärra
 Ma ollen nõdrofe, oh Jesus aita mind,
 Et pääsen temma kääst, siis tännan ikka sind.

Ewang. II. Pühhap. Paastus.

Kui ma karjun, appi tulle Jssand, kui ma pallun sind :
 Hädda sees mul arstiks olle Lawida Poeg aita mind.
 Pat on wäggen, kurrat ka ; agga surem olled sa.

Ehk wottad abbi nüüd, mo ²Jesus, wiwitada
 Ja siiski tahhan ma so pole kiskendada,
 Keik mis sa tootad, teed sinna tõeste
 Et pattust päästad mind, ma ussun julgeste

Ewang. III. Pühhap. Paastus.

Rigid, liinad seisma jäwad Sääd, kus õitseb waggadus
 Agga hukka nemmad läwad, kus on riid ning kaddedus
 Rahho liinad ehhitab, Rahho keik maad kosutab.

Sa olled kurratid oh ²Jesus ärrawoitnud
 So surma läbbi on meil armo walguš koitnud
 Oh rikku minno sees ka kurja waimo tõ
 Siis ellan siin ning saäl so rigis järgeste.

Ewang. IV. Pühhap. Paastus.

Kui sul, Jummal, riidid annab, Súa, jua rahha ka
 Waat, et südda murret kannab Sedda mitte raiskada,
 Kui sa sedda pillotat, Siis sa wimaks hukka saad.

Et kül woid toita mind, sa olled ²Jesus näitnud

Kui wie leitwaga wiis tuhhad meest sa täitnud
 Mo südda usmata, oh sedda parranda
 Sest mis on tarwis mul, keik, Jesand, annad sa.

Maria Kulutamise pühh.

Waat, mis immet kulutakse, Jummal innimeseks saab,
 Sedda lomaks nimmetakse, ke ma- ilma ehhitab.
 Jummal teeb, mis tootab, ehk kül aega wiwita²b.

Dh panne tähhele sa waene inimene
 Mis ütleb Kabriel, et waene neitsikene
 Pääb toma ilmale, ke olaud iggawest
 Ke päästab kurratist, ka patto, surma kääst.

Evang. V. Pühhap. Paastus

Kui sind pilkjad wihhastawad, Ehk sind wotwad laitada
 Ning kui wemmad teotawad, ärra wasto sõima sa
 Eite kahjo laitja keel Selles, kel on wagga meel.

Ei kolba ennesest need waesed innimesed.
 Keik ommad pattused ning alwad maofesjed
 Sa ükfi pattota, mo kallis Jesuse,
 Mind pattust puhhasta, ning õigeks, waggaks te.

Evang. VI. Pühhap. Paast. wata Kristusse

I. Tullem. pühhal.

Surel Neljal päwal.

Mo hääks Jesus wottab tulla, Sest mo kohhus põlgada,
 Mis woib ma pääl kallis olla, Et mo sees woiks ellada
 Jesus, kes mul annab ka Dmma ihho werrega.

Kui tahhad Jesussest siin kasso, katsu labbi
 So süddant kowwaste, sest muido saad sa häbbi;
 Ke patto armastab, ning wihkab waggadust,
 Ei sunni ueste, se soob, joo²b hukkatust.

Surel Redil.

Jesust puaks risti külge, minno hääks keik kannatab
 Wallo, teotust ning sülge, Patto woimust kawat.
 Kui ma nüüd saan puhhaks siin, kahkub iggawenne piin.

Mo kallis Jesus on suurt hädda waewa näinud,

Et

Et minna pääsefin, on temma surma lainud.
 Rui temma läbbi nüüd ma pattud surretan
 Ding ellan temmale, siis taewa römo saan.

Krist. üllestousm. I. pühhal.

Länna pääs surmast lahti JEsus önnisteggia.
 Münda ust meil lahti tehti, Pattust, surmast pääseda
 Rui sa surred temmaga, Siis sind wottab ärrata.

^{2.}
 Oh JEsus meie hääks sa kandsid risti koorma,
 Et ello saaktime, sa läksid meel surma
 Te, et ma patto tödd keik jättan süddamest
 Ehk surren ommeti ma ellan iggawest.

Krist. üllest. II. pühhal.

Ehk sind kurrastus siin waewab, Wiika ikka patto tö,
 JEsus aitab kui sa kaebab Omma hedda temmale
 JEsus ütleb: ussu mind, Keigest häddast päästan sind.

^{2.}
 Müüd löppeb Ilma pääw, ning öhto kätte jonab,
 Käl kaswab pimmedus, ning woiuust sada nouab,
 Et ma ei eksi nüüd, mind JEsus juhata,
 Eest rummal, pimme on keik ilma sinuota.

Krist. üllest. III. pühhal.

Ke so heldust hilja warra, Urmas JEsus, kulutab
 Ke ei lahtu sinuust ärra Murres temma römo saab.
 Sind ma pään JEsuse, Anna rahho minnule.

^{2.}
 Oh helbe JEsuse, sa kääsi, jalgo näitab
 Ja sure römoga ni ommad wennad täitab
 Ma ollen usmata, sest wiggast päästa mind
 Et ummas süddames ma saaksin nähha sind.

I. pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

JEsus, rahho saatsid meile, Rui sa tousid hana seest
 Müüd sa rahho annad neile, Ke sind noudwad süddamest
 Jummalaga leppitab Mind, ning häddas römustab.

^{2.}
 Ma tännan JEsus sind, et olled leppitanud
 Mind omma JEsaga, keik wiha kaotanud;

Mind

Mind pattust lahiti te, ning hoia keige eest,
Mis sin woib aiada so rahho süddamest.

II. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Sinno eest kül murret kannab Sinno hinge karjane
JEsus, woimust sulle annab Huuti wasto allate
Ke sin lotab temma pääl, Sessel on üks julge meel.

Kui püab iggapääm se pörgo hunt mind neelda,
Ke wägga ablas on, siis wotta JEsus keelba;
Eest päästnud olled sa mind temma kurko seest
Müüd kaitse hoia mind kui omma tallekest.

III. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Eht kül pühha rahwa hädda Näikse raske ollewad;
Siiski JEsus pörab sedda, Kui need taewa tullewad.
Risti aeg on ürrike, Rööm on taewas allate.

Ma tahhan JEsuse, so järrel risti kanda
Ming willetsusse sees sul ifka tänno anda.
Ke wihlab patto tööd, ning külwab nuttoga
Kül löppeb pea rist, siis leikab römoga.

IV. Pühhap. pärr. Krist. üllestousm.

Et ma ilm ei karta hirmo, Mainitsussest holige
Ei sa pärrast ennam armo Waewatakse järgeste
Töt mind tundma öppetä, sata pühha Waimoga.

Ke kartab Jummalat, sel polle tarwis karta
Siin hädda surma sees; sest patto unnest ärka
Müüd illes innime, so helde JEsuse
Du teed sul walmistand, sind päästnud kalliste.

V. Pühhap. pärr. Kr. illest.

Helde JEsus, meie palwed Kuulda armust tootad
Palkud pühha Waimo anded, Issa jure juhhatad,
Et, kui tedda pallume, abbi same rohkeste.

Ke wihlab patto tööd, so tahtmist tehha püab
Oh Jummal appi ka sind keiges häddas hüab
Waat tedda tahhad sa ka ifka aitada

Ja käsfid tedda ka find pärrast tännada.

Krist. Taewaminnem. Pühhal.

Taewa olled läinud sinna Meie õnneks, JEsuse
Te, et ifka tunnen minna Süddames find tõeste
Jggapäwa taewa lään, Kui so järrel iggatsen.

2.
Ea JEsus taewa läinud nüüd pean ifka noudma
Mis iggawenne on, ning sinno jure joudma,
Dh ella minno sees, mind tundma õppeta.
Mis sa mul saatnud taewaminnemisega.

VI. Pühhap. pärr. Kr. üllest.

Ke find, JEsus! armastawad, Meid siin naeruks petasse
Sinno töt ke tunnistawad, Kohu ette wetasse
Ei woi eal leppida Waggad rummaladega.

2.
Ke julgest, selgeste so sanna kulutawad
Dh Jummal teotust siin ilma palgaks sawad.
Eest JEsust, Jsa ka, ma-ilm ei tunnege
Ei jowa arwada, mis õige tõsine.

Tellipühhi 1. Pühhal.

Jsand seo kokko armus Kristi-rahwa hinge, meelt
Et need tenivad sind waimus, Andwad sulle süddant, keelt
Sinno Waim meid pühhitsego, Meie süddant puhhastago.

2.
Kes JEsust armastab, ning temma sanna peab
Du armas Jummalal, se temma palwe wottab
Ding tulleb temmale, teeb asset temma sees,
Ei rikku tedda risti, waat! se on õnnis mees.

Tellipühhi 11. Pühhal.

Mõtlege oh innimesed! Et meid Jummal armastand,
Temma poeg keif häddalisesed Du jo kallist lunnastand,
Waggad sawad taewase, Kurjad lähwad põrgusse.

2.
Mi wägga Jummal on Ma-ilm armastand
Et omma poia meil on iski lakkitand
Eesamma rõmustab, kes murrese ellawad,
Eesamma walgustab keif waesed pimmedad.

Tele

Wellsipäbhi III. Pühhal.

Jesi kurja tahhad tehha, Kristussest kui ommeti
Sinna otad armo nähha, polle sinna karjane,
Sellel üks on Kristus isse, Kes jääb kindlasti temma sisse.

Warras, rõwel olked sinna, Ke sa mehel patto teed,
Ei se tahha korda miinna, Et sa karja lihha sööd
Sest üks õige karjane On kui JEsus tõsine.

Kolmaino Jummal Pühha.

Ei sa waene innimenne Moista pühha Waimo tõ,
Ke on helde armolinne, Sünnitab meid ueste
Kui sind Jummal walgustab, Siis wast õiget tarkust saad.

Mis kurrat rikkunud, pääb JEsus parrandama,
Sest meie peame siin ilmas pühaks sama;
We, pühha Waimoga meid kasta JEsuke,
Et meie sünnime siin ilmas ueste.

1. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Ärra noua rikkus takka, Rahjo polle waesussest;
Se on rikkus, kui sa wagga olled keigest süddamest.
Waesuses sa rikkaks saad, kui sa kartad Jummalat.

Ke ellab sureste ning sureb patto ellus
Ei ennam armo sa, waid maggab põrgo wallus.
Oh Jummal hoiu mind se hullo mele eest;
Oh te, et rikka tööd ma põlgan iggawest.

II. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Waat keik rahwast kutsub Jummal õhtosõmenaiale
Agga surem hull on rummal, Ning ei tulle polege
Polle murret näggemist, Lühia tööd on teggemist.

Suur Jummal meie eest küll tahhab murret kanda,
Ding taewa warrandust meil' hinge kasuks anda
Kui nouad üksnes naest, ning härjad, põllo tööd
Siis pimmedusse sa küll iggaweste jääd.

III. Pühhap. pärr. Kolmaino ic.

Ärra olle surelinne, ärra arwa ollewad

Leis

Teiſt kurtjemad ; ehk ſinna ennast mötled kolbamad.
 Re ſiin ommas meles kõlbab, Sedda Jummal tõeſt põlgab.

Reik waeseſed pattuſed ſiin ekſiwad kui lambad,
 Reid põrgo hunti kääſt ſa, helde J̄Eſus, tombad
 Kui kuulwad ſinno häält, ſo jure tullewad,
 Waat, Jummal, Inglid ka, ſiis rõmuſtellewad.

Jani Pärwal.

Jummal teeb kül tõeks ſedda, mis ta ammo tootand,
 Lemma põrab meie hädda, Eks ta poeg meid lunnastand ;
 Abbi patto waſto ſaad, kui ſa J̄Eſuſt himmuſtad.

Sind pääſtma patto ſeefi ſo helde J̄Eſus tulleb ;
 Kui pallud hädda ſees, ſo palwe temma kuleb
 Ning rahho tele ſind ta wottab juhhata,
 Et keige riſti al woid wahheſt puhkada.

IV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Teiſte päle ärra tõſta Kurja kõnne ; pattune
 J̄ſſi olleb, wotta peſta Pattuſt omma ſüddame
 Kui ſa teiſi teotad, Seddaſamma palka ſaad.

Kui ſõgge ſõggedat ſiin tahhab juhhatada
 Siis wottab teine teiſt tõeſt auko ſiſe ſata.
 Mind J̄Eſus walguſta, ſiis lõppeb pimmeduſ,
 Kui ſa mind juhhatad, ſiis läub rummaluſ.

Maria Katsmaminnem. Pärwal.

Rahho eal J̄Eſuſ tulleb, Siinna toob ta rõmuſtuſt
 Sedda iggäuks kül tunneb, Kel ta andnud walguſtuſt ;
 Se on õnnis Ilma pääal, ning ka taewas üllewel.

Sa häſti maddalaſk, ja ärra minne kõrgekſ
 J̄Eſuſſe arm ning õn, ſiis ſinnule ſaab ſelgekſ
 Re uhkuſt armastab, ei nä ſe middakit,
 Keik palwed, kituſſed ei makſa ühtekit.

V. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Mis ſa eal wottad tehha, Kui ei Jummal ſiggita,
 Kül ſa ſiis ſaad pea nähha, Et ſo waew õn aſjata
 Pallu kowwaſt Jummalat, Dimmaſt tõeſt ſiis kaſſo ſaad.
 Re

Re kartab Jummalat ning kuleb temma sanna
 Sel tahhab temma ka, mis ihhul tarwis, anda
 Oh JEsus, aita mind, et jargeft murretsen
 Mo waese hinge eest, so tahtmist ifka teen.

VI. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Janimenne noua takka õigust, pühha ello ka.
 Silma kirjaks olled wagga, kui ei südda neks sa
 Walleust faäl tõeste, kus on nähha patto tö.

Re wihkab liggimest, ei tahha andeks anda
 Siin temmal efitust, pääb pärrast wallo fandma,
 Oh JEsus, targaks mind, ning õigeks, pühhaks te
 Et andeks annan süüd mo liggimestele.

VII. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Re siin usso sanna hoiab, Ming mis Jummal käsib, teeb,
 Ledda Jummal ifka toitab, Et ka pissud ette loob
 Mis on tarwis annab ka omma lastel keelmata

Re andnud parremat, se wähhemat ka annab,
 Re hinge ehhitab, hoolt ihho eest ka kannab
 Mind õige ussoga, oh JEsus ehhita
 Kõl ihho tõitust saab, kui pühhast ellan ma

VIII. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Wallato! mis surustelled, Et kaid JEsu lauale,
 Hinge kahjaks rõmüstelled, Et sa rist-iinnime,
 Kui, mis Jummal tahhab, teed, Siis wast taewa riki laad.

Ei eal fibbowits woi winamarjo anda,
 Ei woi üks õhahas siin wigi wilha kanda.
 Re ellab patto sees, se seggab õppetust
 Ming satab nendele, ke kuulwad, huffatust.

Pattune, mis ennast mõtled taewa riki tullewad,
 Pattus ellad, siiski kiitled JEsu last end okewad
 JEsus ütleb sinnule: find ei tunne, taggane.

IX. Pühhap. pärr. Kolm. 1c.

Waat, masilma lapsed tewad üllepohhut ifka pääl

Petz

Petwad, Punni wannaks lāwad, Zeine teiff kŭl kermest tādā
 Wimaks löppeb kawwalus, Tulleb fange huffatus.

Kui teifi usfinast se ahne wottab petta
 Di kermest lasse mind mo wennal appi tötta
 Mind päästa ahnusfest, et hād teen waestele,
 Ke woivad wotta mind so taewa majase.

X. Pūhhap. pārr. Kolm. 1c.

Kui sa pallud löwd tirja, Patto sise siiski jāād,
 Siis so palwe lähhāb nurja, Süddant rōowli auguks teed.
 Süddant pattust puhhastā, Siis wast wagga olled sa.

Ke pōlgab Jummalat ning patto sanna kuleb
 Se lähhāb söggedaks ka, Punni nuhtlus tulleb.
 Oh JEsus aita, et ma wottan mainitsust
 Siis polle karta mul siin, ei jāäl önnetust.

XI. Pūhhap. pārr. Kolm. 1c.

Ärra ennast öigeks arwa, Zeifi ärrapölgades,
 Ei sa polle ühte karwa Parram ommas süddames;
 Laites näitad kawwalust, ning ka omma tiggedust.

Ke ennast üllendab, kŭl tedda allandasse
 Ke ennast allandab, töest tedda üllendasse
 Oh olle allandik, ning ütle usso sees;
 Mo päle hallasta, oh JEsus abbimees.

XII. Pūhhap. pārr. Kolm. 1c.

Keleto ning kurt ma ollen, Kes mind wottab aitada;
 Siino jure minna tullen, JEsus oh mind parranda,
 Et so sanna kulen ma, Sind ka jouan litada.

Mul on suur hādā kā, et minno emma sanud
 Mind patto hinno sees, ning ilmale ni tonud;
 Sest rummal on mo meel, mo moistus, mötted ka;
 Saks ütle, JEsus, sa mo wasto: Hewata!

XIII. Pūhhap. pārr. Kolm. 1c.

Ärmasta sa keigest melest, keigest ommas süddamest
 Jummalat, ning keigest hingest Parrast omma liggimest,
 Di kui isfiennast sa armastad hä melega.

Keš eal Ilma pääł, se on so liggimenne;
 Sul olgo halle meel, kui on üks innimenne,
 Kel, hädda, waewa sees so abbi tarwis lääb
 Mi tedda armasta, et ta so abbi nääb.

XIV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Armas JEsus, te mind puhtaks, Minna ollen rojane,
 Sinna Jssand oh mind pühhaks, ning ka pattust lahti te.
 JEsus kallis õppeja, Minno päle hallasta.

Mo usfo kinnita, sefi usfo päle waatwad
 So silmad JEsuke; sa neile abbi satad,
 Ke õige usjoga so päle lotawad
 Ning abbi sinno kääst ukspäines otawad.

XV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Dh sa waene innimenne, Ke sa liasi murretsed,
 Eks sa olle immelinne, et sa mures waewa nääb,
 Jummal ommaid armatsed, Mende eest ka murretsed.

Keil murre setta on, mis innimenne kannab
 Siin omma ihho eest, kül Jummal toitust annab.
 Dh Jummal aita mind, et nouan sinno õigust
 Kui ellad hinge sees, ei yudu ihhal toitust.

XVI. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Surm on patto palgats sanud, Miid keil peab surema,
 Kristus on meid awwitanud, Et surm ei sa teggema
 Rahjo meil, kui ussume, Ellame ka pühhaste.

Dh aita JEsuke, et miina ellan sulle
 Ning surren sinnule: mo hana jure tulle,
 Kui wiimne pääw on lä, mind armust ärrata,
 Et õnsa römo sees ma saan siis ellada.

XVII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Ärra olle innimenne Dmmas meles kõrk ning uhl
 Ärra olle surelinne, küllab pea tulleb puhl
 Et sind Jummal allandab, Allandikko üllendab.

Ei aita kaewalus; se langeb kaewo siise
 Ke sedda muindele on kaewand; temma isse
 Laab hukka effiselt, ta käub ärra ka
 Sest ei nisuggust woi suur Jummal sallida.

Ärra arwa pattuks sedda, Kui sa aitad liggimest,
 Kellel on suur rift ning hädda, Olle helde süddamest;
 Pühha päwa pühhitfed, Kui hääd ommal wennal teed.

Ke surelisfed on, neid tahhab allandada
 Suur Jummal; agga neid ta tahhab üllendada
 Ke noudivad allandust, ning digust teggewad
 Ka tarkust üllewelt haäl meel oppewad.

Mihkli Päwal.

Soia ennast, innimenne; ärra anna pahhandust
 Doortele, ei wannadele, Nona talle pühhitust
 Et ka omma elloga Rahvast woiksid parrata.

Neid Inglikesi on se armoliine Jummal
 Meil andnud hoidiaks; sest ärra olle rummal,
 Ding ärra aia sa neid ärra pattoga
 Waid katsu, et so jure jäwad löpmata.

XVIII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Sa olled innime, ning Jummal Jesukenne
 Sa olled sündinud, ning siiski iggawenne;
 Suur on so wallitus, suur on ka sinno au.
 Oh rikku waenlast, ning nende kurja nou.

XIX. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Suur on minno hinge hädda, ei woi ükski parrata.
 Kui ei Jesus pöra sedda, Siis lään hukka häbbiga
 Tulle Jesus arsti mind; Siis ma tahhan kita sind.

Ei woi üks innime neid pattuid andeks anda
 Suur Jummal ükspäines woib sedda hääd meil tehha,
 Ta päästab pattust meid, kui tedda pallume,
 Ding pühha Waimo wääst ka kindlast ussume.

XX. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Jummal, armust olled sinna Pulmale mind kutsunud,
 Niita, et woin sinna miinna Pulma ries ehhitud
 Keik ma:ilm on kutsutud, Agga pisjut wallitstud.

Üks auo kunningas sa olled J²Esule,
 Sa wottad siiski mind so prutihs helbeste,
 Ei pudu rõmo mul mo sures ristis tääl,
 Ja soga iggawest ma ollen ühhes sääl.

XXI. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Mis sul Jummal wägga armsast Ommas sannaas tootab
 Sedda ussu sinna kiadlast, Jummal usko kinnitab
 Kui sa ussud hädda sees, Siis on Jummal abbimees.

Ehk pisti hädda kä, kui raske rist sind waewab,
 Kui Jummal pälegi sul ennast hirmsaks näitab
 Sa olle kannattlik siis sul ei tulles häbbi
 Kui lotad, pallud ka, kül siis sa tunned abbi.

XXII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Kristus meie pattud maksnud, Annab andeks patto süüd
 Keik, ke rahho te päält eksnud, Kui need pattust põrwad nüüd
 Ninda peab sinnust ka Wennal andeks antama.

Kül raske on se wölg, mis minna ollen teinud,
 Mul sinno wiha sest on wägga kangeks lainud.
 Ma pallun: hallasta, ei jona miinna maksta
 Dh anna järrele, mind patto koormast päästa.

XXIII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Dh armas Jummal aita mind, Et armastan, ja kartan sind
 Ja, et ma wannemade sanna, Ei eal põlga, armo anna;
 Siis teen ma, kunni ellan tääl, mis sinna tahhad, Jlna pääl.

Ei lihha tarkus woi so walguft, J²Esus, petta,
 Sa selle karowalust ei ilmomata jätta;
 Sa temma kurja nou jo kangelst ärranaäd,
 Kes tark on, pimmedaks; kes pimme targaks teed.

XXIV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Nende surm on maggus unne, Kes siin waggast ellawad,
 Ei

Ei need surmast kahjo tunne, Et kül ärrasurrewad,
Kelle ello Kristus isje, Neid surm satab ello isje.

Ma putun sinnuse mo ussu k²äega
Oh JEsus! wotta sa mind heldest putuda
So talli abbiga, siis lahkuv hädda ärra
Sest sinno waggi on kül surem tuhhat wõrra.

XXV. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Sinna õige pühha Jummal, Ei woi kurja sallida,
Aita JEsus et ma rummal Woiksin õigust tehha ka,
Siis, kui tulled nuhtlema, Mulle armo annad sa.

Müüd keigis paigus on suur² rist, waewa, hädda.
Ep olle innimest, ke mitte tunneks sebda,
Sest jowa, JEsuke, ning päästa lahki mind,
Et pallest pallese sääl saaksin nähha sind.

XXVI. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Pea meles innimeene, Et saab JEsus tullema,
Keige innimeste päle kohhut moistma auoga
Seks sa ennast walmista, Siis saad taewast pärrida.

Oh JEsus aita mind, siis ollen sinno karjas
Siin Ma pääl laitmata, üks hä ning wagga lammas.
Ding ollen õnnistud, ei putu minnuse
Se hirmus põrgo piin, ma saan so rigise.

XXVII. Pühhap. pärr. Kolm. ic.

Ärra magga patto unnes
Kui sa tahhad õnnistust,
Louse ussinaste ülles,
Jätta mahha kawwalust,
Omma lampi walmista
Õige ussu õlliga.

Sa pead iski mind oh JEsus! õppetama,
Et tään, kui pean ma siin ennast walmistama;
Siis mulle tulled ja kui hinge peioke,
ui ollen wie, targa neitsi sarnane.

Kümme Laulud

Kuninga Tarvida.

Laulo Ramatust.

I. Laul.

Jummalakarelliktuide õnnistus ning Jummalakartmatumade Nuhklus.

Sõnis on se innimenne, ke ei käi jummalakartmatumade nou järrele, eiga seisa nende pattuste te pääl, eiga istu nende pilljade järre pääl.

2. Waid kellel hä meel on iggawesse Jhsanda käsjust ning mõtleb temma kässo päle õöd ja päwa.

3. Siis on temma otselo üks pu, mis weso nede äres on istotud, mis omma wilja annab ommal aial, ning kelle lähhed ei puddene, ja keik, mis temma wottab tehha, lähheb korda.

4. Agga ninda ei olle need jummalakartmatumad; waid nemmad on kui hagganad, mis tuul laiale aiab.

5. Sepärrast ei woi need jummalakartmatumad mitte kofto ees seista, eiga pattused õigede koggodusfes.

6. Sest iggawenne Jhsand tunneb õigede teed, agga jummalakartmatumade te lähhäb huffa.

Seit-

Seitse Pattustpöormisse Laulo.

VI. Laul.

1. Dawida Laul.

2. **S** Issand! ärra nuhtle mind mitte omma wihha sees, ning ärra hirmota mind mitte omma tullise wihhaga.

3. Issand olle mulle armolinne, sest et minna ollen nõdder, te mind terweks, iggawenne Issand, sest et minno lukontid tundwad hirmo.

4. Ja minno hing tunneb suurt hirmo, ning sinna, oh iggawenne Issand, kui kaua (wibid sa)?

5. Wotta, oh Issand, minno hinge jälle ärra päästa; aita mind sinno hallastusse pärrast.

6. Sest et surmas sinno (armo) ei woi ükski kulutada; kes jouab sind kita hawa sees?

7. Minna ollen ärrawessinud minno eggamis se läbbi. Keit ood uiotan minna omma wode, ja lastan märjaks omma silma-wega omma sängi.

8. Minno palle on ärrakuitwnud melehaigusse pärrast; se on wannaks lainud teigide pärrast, te mind waewawad.

9. Tagganega minnust keit, te teie tühja tete, sest et Issand on minno nutmisses häle kuulnud.

10. Issand on minno ohkamist kuulnud, Issand wottab minno palwe wasto.

11. Keit minno waenlased peawad häbbi sisse sama ning suurt hirmo tundma; nemmad peawad tagganema ning häbbi sisse sama ekkiselt.

XXXII. Laul.

Dawida Öppetus.

1. **S** Nnis on se, kelle ärratagganeminne on Finnikattetud.

B 4

2. Dn

2. Dinnis on se innimenne, kellel se iggarvenne Jesand kurjust ei arwa süüks, ning kelle waimo sees ei olle kawwalust.

3. Kui minna patto ei tahtnud ülestunnista da, siis läksid minno lufontid wannaks iggapäwa minno moirgamisse pärrast.

4. Gese sinno lässi olle raske minno pääl päwa ja ööd; minno üddi kuwis ärra orseto suise poua läbbi. Sela.

5. Agga kui minna omma patto sulle tunnis- tasin ning omma kurjust kinni ei piddand, ning ütlin: minna tahhan isstennese wasto ommad ärratagganamisesed tunnistada iggarwesse Jesandale; siis andsid sinna minno patto kurjust andeks. Sela.

6. Sepärrast wotwad sind palluda keif waggad hädda aial, kui paljo wet touseb, ei ullata se töeste nende liggi.

7. Sinna olled minnule warjuks, sinna pääs- tad mind ahhastusse seest, sinna annad mulle su- re rõmoga laulda, et sa mind päästad. Sela.

8. Sinna ütled: minna tahhan sind targaks tehha ning õppetada sedda teed, mis sinna pead kaima; minna tahhan sulle nou anda omma sil- maga sind juhhatades.

9. Äрге olge agga mitte hobbose ning pool-ees- li sarnased; need on moistmatumad; nende suh- ho peab waljad ning sulissi pantama, ei nemmad muido ei tulle sinno liggi.

10. Ziggedal on mitto wallo; agga ke igga- wesse Jesanda päle lotab, saab rohkeste armo.

11. Rõmustage ennast, ning olge wägga rõõm- sad teie õiged! ning laulge rõõmsaste, teie ke süd- damest waggad ollete.

XXXVIII. Laul.

1. Dawida Laul.

2. **T**egawenne Jesand! ärra nomi mind om-
mas wihhas, ja ärra hirmota mind om-
mas tullises wihhas.

3. Sest sinno noled on minno sisse lainud, ning
sinno käsfi minno päle tulnud.

4. Ep olle terwist ühtike minno lihhas sinno
mele pahhandusse pärrast; ei olle rahho minno
lukontide sees minno patto pärrast.

5. Sest minno kurjusfed on ülle minno päa
lainud, kui üks raske koorm on need lainud ras-
kemaks, kui minna sudan kanda.

6. Minno patto hawad haiswad pahhaste,
ning jookswad mädä minno rummalusse
pärrast.

7. Minna ollen fures mures ning waewatud;
minna kâin kurb keige päwa.

8. Sest et minno sissekond on täis pallawat
ning ei olle ühtefit terwist minno lihha sees.

9. Minna ollen rammaks ning wätimaks lainud;
ma wingun, sest et minno südda hirmo tunneb.

10. Jesand, keik minno iggatseminne on sul
täda, ning minno ohkaminne ep olle sinno eest är-
rapetud.

11. Mo südda põritab wägga, ma ollen ram-
moto, ning mul ei ollegi rõmo ühtike.

12. Ke mind armastawad ning mo sõbrad on,
need hoidwad ennast kowal minno willetsusse
eest, ning mo suggulased seiswad kaugel.

13. Ning ke minno hinge püüdwad, säädwad
fal-

sallaja wörgud, ning ke minno lahjo nouduwad,
 rägiwad lowveraste; iggapäwa mötlewad nem-
 mad karwalusfe päle.

14. Ning minna ollen otseko kurt, ke ei kule,
 ning kui keletu, ke ei te suud lahti.

15. Ning minna ollen selle sarnane, ke ei kule,
 ning kelle suus ep olle wastust.

16. Sest et ma iggawenne Isfand, sinno päle lo-
 tan, kui sinna Isfand minno Jummal mind kuled.

17. Ugga ma pallun, et nemmad ei sa römo min-
 no pärrast; kui mo jalg kummistab, surustelle-
 wad nemmad minno wasto.

18. Sest et minna pean kannatama, ning min-
 no wallo on allate minno ees.

19. Sest minna täatan omma kurjust, ning
 ollen murren omma patto pärrast.

20. Ugga minno waenlased ellawad röömsas-
 te ja on wäggetwad; ja neid on paljo, ke mind il-
 ma asiata wihkawad.

21. Ning ke hääd tasfawad minno kätte kurja-
 ga, need wihkawad mind, sepärrast et minna
 hääd talka nouan.

22. Ürra jätta mind mahha, iggawenne Is-
 fand, minno Jummal, ürra olle minnust kangel.

23. Tötta mulle appi, Isfand, ke sa olled min-
 no ärrapäästja.

LI. Laul.

I. Dawida Laul.

2. Kui Natan se Prohweet temma jure tulli,
 pärrast sedda, kui temma sai Patsawaga
 ühte piddanud.

3. Jum

3. **T**ummal olle mulle armolinne sinno helbus,
se párrast, ja kústuta minno tagganemis-
sed sinno rohke hallastusse párrast.

4. Pesse mind hásti minno kurjussest, ning
puhhasta mind minno pattust.

5. Sest et minna tunnen omma tagganemis-
sed, ja minno pat on mo ees allate.

6. Sinno wasto ükspäines ollen minna patto
teinud, ja kurja sinno náhhes teinud; sepárrast
on sul õigus, kui sinna mulle rágid, ja sinna ol-
led puhhas, kui sa kohhut moistad.

7. Waat! patto sees ollen minna sünnitatud,
ja patto sees on minno emma mind sanud.

8. Waat! sinnul on há meel sest tõsõidussest,
mis on süddame pohjas; sepárrast anna mulle
täda sedda tarkust, mis fallaja on.

9. Rasta mind Isopiga, et ma puhtaks saan,
pesse mind, et ma lähhan walgemaks kui lummi.

10. Kuluta mulle rõmo ja armo sannumed, et
wägga rõõmsaks sawad minno lufontid, mis sa
olled waewanud.

11. Põra árra omma palle minno pattude eest,
ja kústuta árra minno kurjust.

12. Lo minno sees, Jummal, üks puhhas süd-
da, ning uenda minno sees kindla waimo.

13. Árra heita mind árra sinno palle eest, ja
árra wotta sinno pühha Waimo minnult árra.

14. Anna mulle jälle sinno õnnistusse rõmo,
ja se hámelelinne waim toétago mind.

15. Siis tahhan minna sinno teed õppetada
neid, ke on árratagganenud, et need pattused sin-
no pole pöörwad.

16. Oh

16. Oh Jummal, Jummal, minno ärrapääst-
ja, päästa mind werri-süüst.

17. Issand, te lahti minno mofkad, siis peab
minno su sinno kitust fulutama.

18. Gest sinnul ep olle hääd meelt ohwrist, et ma
neid annan; ei sinna holi polletamisse ohwrist.

19. Jummal melepárralissed ohwrid on üks
abhastud waim, abhastud ning waewatud sü-
dant ei põlga sinna, Jummal.

20. Te hääd sinno hää mele párrast Sionile;
ehhita Jerusalemma mürid.

21. Siis sawad sinno mele párrast ollema õigus-
se ohwrid; need polletamisse ning tulle ohwrid;
siis wiwad waggad wõrsesid sinno altari päle.

CII. Laul.

1. ühhe häddalisse palwe, kui temma wägga
kurb on, ning keik ommad mõtted Jum-
mala ees üllesrágib.

2. **E**gawenne Issand, kule minno palwe, ja
minno küssendaminne tulgo sinno ette.

3. Ärra peita omma palle minno eest; põra
omma kõrwa minno pole sel aial, kui mul on fit-
sas lá; kule mind pea sel aial, kui ma hüan.

4. Gest minno páwad lõpwad ninda kui suits,
ning minno lukontid on ärrapõllenud kui üks leed.

5. Minno südda on mahhalõdud ning ärra
kuiwonud kui rohhi, et minna unnustan omma
leiba sömata.

6. Minno luud on lihha külje kinni sanud min-
no ohkamisse párrast.

7. Minna ollen kõrbe liüno sarnaseks sanud;
min-

minna ollen kui D-ful, mis woõga paigade sees
ellab.

8. Minna waltwan, ning ollen kui üksik lind
kattuse pääl.

9. Minno waenlased teotawad mind keige pä-
wa; ke hulluste minno päle käiwad, need wand-
wad minno nimmega.

10. Sest et minna tuhka sõõn kui leiba ning
seggan omma joomaja nuttoga.

11. Et sinno meel pahha ning sinno wiha suur
on; sest sinna olled mind ülestõstnud, ning wis-
kanud wasto maad.

12. Minno päwad on kui üks warri, mis pea
lõppeb, ja minna kuiwan ärra kui rohhi.

13. Agga sinna, iggawenne Isand, jääd igga-
gawest, ning sinno mällestus põlwest põlweni.

14. Douse sinna ülles ning hallasta Sioni
päle, sest aeg on, et sa temma päle hallastad; sest
et satud aeg on kätte sanud.

15. Sest et sinno sullased hääle meel ihhalda-
wad temma kirwade ehhitamist, ja neil on halle
meel temma põrmo päle.

16. Et pagganad wottaksid iggawesse Isanda
nimme karta, ning keif ma kunningad sinno au.

17. Kui se iggawenne Isand saab Sioni eh-
hitanud, ning nähtud omma au sees.

18. Ning waatnud selle alwa palwe päle, ning
ei olle põlgnud nende palwe.

19. Sedda peab kirja pandama tullewa põl-
we rahwale; et se rahwas, mis ueste luakse,
woib kita iggawest Isandat.

20. Sest et temma üllewelt pühha assemelt
on

on waatnud; se iggawenne Jssand on taewast
waatnud Ma päle.

21. Et temma kuleks wangide ohkamist, ning
lahti päästaks need surma lapsed.

22. Et nemmad Sionis peawad kulumata ig-
gawesse Jssanda nimme, ning Jerusalemmas
temma kitust.

23. Kui rahwas ühte foggub, ja kunningrigid,
et nemmad iggawest Jssandat teniwad.

24. Ehk temma kül minno rammo waetwab te
pääle, ning minno päwad lühhendab;

25. Siiski ütlen minna: ärra korrista mind
mitte ärra minno kesk ea sees; sinno aastad kesk-
wad põlwest põlweni.

26. Sinna olled jo wannast maad raianud,
ning taewad on sinno kätte tõ.

27. Nemmad lähwad hukka; agga sinna jääd,
ja keik need sawad wannaks ninda kui üks kuub,
sinna wottad neid ueks tehha, ninda kui riidid, ning
nemmad sawad ueks.

28. Agga sinna olled sesamma itla, ning sinno
aastad ei löppe.

29. Sinno sullaste lapsed sawad aset, ja nen-
de suggu peab sinno ees siggima.

CXXX. Laul.

1. **P** Ohjatumma hädda seest huan minna sinno
pole, iggawenne Jssand.

2. Jssand, kule minno häält, sinno kõrwad pan-
go tähele minno pallumised.

3. Kui sinna, iggawenne Jssand, tabhaksid pat-
tud arwada, kes siis jouaks so ees seista?

4. Gest et sinno kä on andeksandminne, et
sind peab kardetama.

5. Min

5. Minna otan iggawest Isfandat, minno hing otab, minna lotan temma fanna päle.

6. Minno hing otab Isfandat ennam kui need wahhimehhed homiko, fe homiko sadik wahhis on.

7. Israel, lota iggawesse Isfanda päle, sest se iggawenne Isfand on helde, ning temma päästab mitmel wiisil.

8. Ning sesamma päästab Israelt feigest temma pattudest.

CXLIII. Laul.

1. Iggawenne Isfand, kule minno palwe panne tähhele minno ohkamised omma tootuse pärrast; wotta mind kuulda sinno õigusse pärrast.

2. Ja ärra minne kōhto omma sullasega, sest et ükski innimenne, fe hinges on, ep olle õige sinno ees.

3. Sest et waenlane aiab mo hinge taffa, temma kaotab sutumaks minno ello, temma panneb mind istma pimmedusses, kui need, fe ammogi on furnud.

4. Ning minno Waim nõrkeb ärra minno sees, ja minno südda kohkub kesk mino sees.

5. Minna tulletan omma mele need endised päwad; minna mõlen feige sinno tõ päle, minna kõnnelen sinno kätte teggemisest.

6. Minna laotan ommad kaad laiale sinno pole; minno hing himmustab sinno järrele, kui üks ma, mis märga tahhab. Sela.

7. Kule mind pea, iggawenne Isfand; minno waim lähhab nõdraks; ärra peita omma palle minno eest, et minna ei sa nende sarnaseks, fe hauda mahha lähhawad.

8. An

8. Anna mulle aegfaste kuulda sinno heldust, fests et minna sinno päle lotan; anna mulle täda sedda teed, mis minna pean käima, fests et minna wägga sinno järrele ihhaldan.

9. Päästa mind minno waenlastest, iggawenne Isand; sinnule rägin minna sallaja omma hädda.

10. Öppetä sinna mind teggema, mis sinno meele pärrast on, fests sinna olled minno Jummal, sinno hä Waim saatkõ mind õige te päle.

11. Iggawenne Isand, anna mulle ue ello sinno nimme pärrast; minno hinge päästa abhas tusfests sinno õigusse pärrast.

12. Ning kaota minno waenlased sinno heldusse pärrast, ning rikkõ ärra feik, fe minno hinge waerawad, fests minna ollen sinno sullane.

LXXIII. Laul.

Nende Jummalakartmatumade
hääst Põlwest.

Asawi Laul.

1. Jummal on süski hä Israelil, neile, fe puh-
tad on süddamest.

2. Agga minno jallad olleksid pea libbistand, ja ühtekit ei olnud waja, et ma piddin kowale minnema.

3. Sests et mul pahha meel olli hooplijade pääs, kui ma nende furjade häa põlwe näggin.

4. Sests et nemmad surmani ei tunne hirno; waid on lihharwad ning rammokad.

5. Nemmad ei olle häddas kui muud waesed ja neid ei waerwata, kui teisjed innimesesed.

6. Nem-

6. Nemmad on wägga surelised, ning katwad ennast üllefohtoga kui ühhe riega.

7. Nende silmad on wägga lihawad; nemmad aiawad ennam ning ennam ahnust takka.

8. Nemmad waerawad teisi, ja rägivad üllefohnut kurjaste: nemmad rägivad ülle riina.

9. Nemmad rägivad wasto taewast; ja nende feelkäib laialt möda maad.

10. Sepärrast käib rahwa hulk nende järrele, ja näikse kui suur wessi nende ümber ollewad.

11. Gest nemmad ütlewad: kuidas Jummal täab? ja kas on tada üllewel?

12. Waat, neil on hä põlw siin ilmas, ja kogurwad suurt rikkust.

13. Ons siis ilma asjata, et ma puhastan omma süddant; ja puuan ilma süta olla.

14. Ja ollen willeis iggapäaw, ja tunnen hirmo iggal homikul.

15. Kui ma olleksin mõttelnud: minna tahhan sedda ka ütelda, siis olleksin minna laimnud sinno lapsed, ke eal olnud.

16. Sepärrast noudsin minna sedda ärra moista; agga se olli mo meles raske.

17. Senni ko ma õpsin Jummalala pühha nou tundma, ja pannin tähhele nende otsa.

18. Agga sinna panned neid tõest libbeda päle, ja lassed neid langeda hirmsa hukatusse sisse.

19. Oh kui lähwad nemmad hukka otsego silma pilkmisfel; nemmad kaddurwad ja lõprwad hirmo pärrast.

20. Otsego käub selle unne näggo, ke ülesärkab;

Kab; ninda teotad sinna, Isfand, atowalikkult
nende illusa näggo.

21. Kui minno südda wihhaseks sai, ja minna is-
sienneses ennesele waewa teggin.

22. Siis olin minna jölle, ja ei moistnud sedda
polegi; ma olin ühhe moistniata lojusse sarnane
sinno meles.

23. Siiski ollen minna ifka jänud sinno jure;
sinna olled mind kinnipiddanud minno parramast
kääst.

24. Omma nouga juhhatad sa mind, ja wimaks
wottad sa mind auga wasto.

25. Mis on mul taewas armsam kui sinna
kui ma agga sinno jures ollen, ei himmusta ma üh-
teki siin ma pääl.

26. Kui minno lihha ning minno südda ram-
motumaks lähhawad; siiski olled sa, oh Jum-
mal, minno süddame rammo ning osa iggawest.

27. Gest waat, ke sinnust tagganewad, lähhä-
wad hukka; sa kaotad ärra feik, ke muud ennam
kui sind armastawad.

28. Se on mul wägga hä, et minna Jumma-
la pole hoian, ning omma lotust pannen Jummal,
omma iggawesse Isfanda päle, et minna kulutan
feik temma teggud.

CXIX. Laul.

Pühhas Jummal Sannast.

1. **S** Isfad on, kelle ello on laitmata, need, ke
kaiwad iggawesse Isfanda kässo järrele.

2. Onfad on, ke temma tunnistusjed piddawad/
feigest süddamest tedda taffanoudwad.

3. Need

3. Need ei te tõeste kurja, vaid käivad temma teede pääl.

4. Sinna olled käsknud ommad käskmised kangeste piddada.

5. Oh et minno ello nouud jouaksid sinno säädmised piddada.

6. Siis ei sa ma häbbiks, kui minna keif sinno käsofannad tähele pannen.

7. Ma kitan sind õigest süddamest, et sa mind õppetad sedda, mis sinna õigeks moistad.

8. Ma tahhan piddada sinno säädmised, ärra jätta mind mahha foggoniste.

II.

9. Misga teeb üks noor innimenne omma teed õigeks? Kui temma kinni peab sinno sannast.

10. Minna otsin sind teigest süddamest; ärra lasse mind eksida sinno käso sannadest.

11. Minna pannen sinno sanna tallele omma süddamesse, et ma patto ei te sinno wasto.

12. Ritus olgo sulle, iggawenne Jesand, õppeta mind sinno säädmist.

13. Omma suga tahhan ma ülesrägida keif sinno su moistmised.

14. Mul on rõmo sinno tunnistuste pärrast, ennem kui keige rikkusse pärrast.

15. Minna mötlen sinno käskmiste päle, ja watan sinno te-raude päle.

16. Mul on suur rõõm sinno säädmisest, ma ei unnusta mitte ärra sinno sanna.

III.

17. Sepärrast te sedda hääd omma sullasle, et ma ellan, ja hoian sinno sanna.

18. Ze lahti minno silmad, et minna naän need
immelikud asjad sinno kässo seest.

19. Ma ollen woõras ma päääl; ärra peita min-
no eest ärra sinno kässofanno.

20. Minno hing tunneb waewa himmo pärrast
sinno õigusse järrele iggal aial.

21. Sinna sõitled need surelised ning ärrane-
tud, ke et siwad sinno kässofannadest.

22. Käna minnust ärra teotust ning naero, sest
minna pean finni sest mis sinna tunnistad.

23. Sured Isandad istuwad ja rägiwad ka
wasto mind; sinno sullane mõtleb sinno saadmis-
te päääl.

24. Ka sinno tunnistused on minno rõõm ja
nou andjad.

IV.

25. Minno hing on wägga willets, jahhuta mind
sinno sanna järrele.

26. Kui ma sinnule omma teed ollen kulutanud,
olled sa mind kuulnud; õppetä mind sinno saad-
mised.

27. Ze targaks mind sinno kässofannaste te sees, et
minna mõtlen sinno imme-asjade päle.

28. Minno hing nuttab kurtwastusse pärrast,
finnita mind sinno sanna järrele.

29. Sedda walle teed põra minnust ärra, ning
anna minnule armust sinno kässo.

30. Minna ollen wallitsenud tõe teed, ning pan-
nen tähhele, mis sinna õigeks moistad.

31. Ma pean finni sest, mis sinna tunnistad, ig-
gawenne Isand, ärra lasse mind habbi sisse saa.

32. Minna jooksen sinno kässofannade te päääl,
sest et sinna olled minno süddant rõmustanud.

33. Õp

33. Öppeta mind, iggarvenne Jesand, sinno sääd-
miste teed, et minna sedda hoian otsani.

34. Te targals mind, et ma pean sinno käske-
ning sedda hoian keigest süddamest.

35. Tallota mind sinno kässofannade raa päle,
sest et mul hä meel on sestammast.

36. Käna minno südda sinno tunnistuste pole,
ja ei mitte ahnuse pole.

37. Põra minno silmad ärra tühja waatmast;
anna mulle ue ello sinno te pääl.

38. Kinnita omma sullasele sinno sanna; se sa-
tab sind kartma.

39. Kaota sedda teotust, mis ma kartan, sest
et sinno õigusse moistmised hääd on.

40. Waat minna iggatsen sinno käskmiste jär-
rele; anna mulle ue ello sinno õigusse läbbi.

41. Ja sinno heldus tulgo minnule, iggarvenne
Jesand, ning sinno abbi sinno sanna järrele.

42. Siis tahhan minna kosta ühhe sanna selle-
le, ke mind teotab, sest et minna lotan sinno sanna
päle.

43. Ning ärra kisu eal minno suust sinno tõe
sanna, sest et minna sedda otan, mis sinna õigeks
moistad.

44. Ja minna tahhan hoida sinno käske allati
iggaweste ning iggaweseks aiaks.

45. Ning tahhan ellada rahho sees, sest et min-
na sinno käskmised nouan.

46. Ma tahhan räkida sinno tunnistusist ka
tunningade ees, ja ei mitte häbbendada.

47. Ja minna tahhan wägga römüs olla sinno käsfosannade pärrast, mis ma armastan.

48. Minna wottan hää meel sinno käsfosannad wasto ning mötlen sinno säadmiste päle.

VII.

49. Mällestä omma sullase hääks omma tootuse sanna, mis päle sinna mind olled pannud lootma.

50. Se on minno rööm minno hädda sees, et sinno sanna mulle ue ello annab.

51. Need uhked naerwad mind wägga; süski ei kalla minna mitte ärra sinno käsust.

52. Kui minna mötlen, iggawenne Jesand, kui da sinna wannast olled kohhut moistnud, süs tunnen ma rööm.

53. Hirm tulleb minno päle nende tiggedade pärrast, ke sinno käske mahhajatwad.

54. Mis sinna olled säadnud, sest laulan minna omma koias, kus ma ofsego wooras ollen.

55. Ma tulletan, iggawenne Jesand, õfel sinno nimme omma mele, ja pean kinni sinno käsust.

56. Se on mul olnud römüks, et ma kinni pean sinno käsknisest.

VIII.

57. Se iggawenne Jesand on minno ossa, se on minno nou, et minna tahhan piddada sinno sannad.

58. Ma pallun sind keigest süddamest; anna mulle armo sinno sanna järrele.

59. Ma arwan ärra ommad teed, ja pöran ümber ommad jallad sinno tunnistuste pole.

60. Ma töttan, ja ei wiibi sinno käsfosannad piddamata.

61. Eige

61. Diggedado wäggi foggub mo ümber; agga minna ei unnusta mitte sinno käsfo.

62. Kesf ösel tousen minna ülles sind Eitma sinno öige fohtomoistmisse pärrast.

63. Minna ollen nende feigide seltfimees, fe sind fartwad, ja sinno käskmised piddawad.

64. Iggawenne Isfard, ma-ilm on täis sinno heldust; öppeta mind sinno säadmised.

IX.

65. Sinna, iggawenne Isfand, olled hääd teinud omma sullase omma sanna järrele.

66. Öppeta mind tarkust ja hääd moistma, sest et minna usfun sinno käsfosannad.

67. Ennego mind allandati, ekksin minna; agga nüüd pean minna sinno sanna.

68. Sinna olled hä, ning teed hääd, öppeta mind sinno säadmised.

69. Need uhked töstwad minno päle waltet; agga minna pean feigest süddamest kinni sinno käsmissesest.

70. Nende südda on kowwaks lainud, kui raswa, agga mul on rõmo sinno käsust.

71. Se on mul hä, et mind on waewatud, sest et minna öppen sinno säadmised.

72. Se käs, mis sinna kulutat, on mul kallim, kui mitto tuhjad kulla ja hõbbe täkki.

X.

73. Sinno kaäd on mind teinud ja walmistanud, te targaks mind, et minna öppen sinno käsfosannad.

74. Ke sind fartwad, näwad mind, ja on rõmsad, sest et minna sinno sanna päle ollen lootnud.

75. Ma täan, iggawenne J̄s̄sand, et sinno kōh-
tomoistmissed oiged on, ja et sinna mind hästi ol-
led karristanud.

76. Sinno heldus olgo mulle rōmuks, ninda kō
sinna omma sullasel olled rāginud.

77. Hallasta sinna minno päle, et ma ellan, sest
et sinno kās̄t on minno rōmustus.

78. Sago häbbiks need uh̄fed, ke ilma asjata
mind tahtwad rikkuda; agga minna mōtlen sin-
no kās̄kmiste päle.

79. Agga minno pole heitkō ennast need, ke sind
karrwad, ja sinno tunnistusfed moistwad.

80. Minno südda olgo k̄awwalusfeta sinno
sāadmiste sees, et ma ei sa häbbiks.

XI.

81. Minno hing on rammotummaks lāinud
sinno abbi otes; ma otan sinno tootusse sanna.

82. Minno silmad on rammotummaks lāinud,
otes sinno tootusse sanna; ma ütlen: millal sa
mind rōmustad.

83. Sest et minna ollen kui ūks nah̄ne fot suit-
fus; sinno sāadmissi ei unnusta minna mitte.

84. Mitto päwa on alles sinno sullasel? millal
moistad sa kōh̄hut nende päle, ke mind takka kius-
sawad.

85. Need uh̄fed on kaewanud mulle aukusid,
ei sunni se sinno kās̄foga ūhte.

86. Keik sinno kās̄s̄ofannad on tōs̄s̄ised; nem-
mad kiusawad mind takka ilmaasjata, aita mind.

87. Nemmad tewad pea otsa minno päle Ma
pāal, agga minna ei jātta mitte mah̄ha sinno kās̄t-
missed.

88. Sin-

88. Sinno heldusse järrele anna mulle uut ello,
et minna hoian sedda, mis sinna tunnistad.

XII.

89. Sinna, iggawenne Jesand, olled iggawenne,
ja sinno sanna seisab kindlaste taewas.

90. Pólwest pólweni festab sinno tödde; sinna
olled maad walmistanud, ning temma seisab.

91. Sinno kohyo párrast seiswad nemmad weel
tánna pááwani, sest et need feik on sinno orjad.

92. Kui sinno kásk ep olleks olnud minno róóm,
siis olleksin minna omma hádda sees hukka
láinud.

93. Minna ei tahha eal sinno káskmisst unnus-
tada, sest et sinna nende lábbi mulle uej ello annad.

94. Sinno párralt ollen minna, páásta mind, sest
et minna sinno káskmisfed ollen takkanoudnud.

95. Need kurjad püüdwad wágga mind rikku-
da; agga minna pannen táhhele, mis sinna tun-
nistad.

96. Keige kallima asja otsa ollen ma náinud,
agga sinno káskosanna on otsata.

XIII.

97. Kui wágga armastan minna sinno kásko!
iggapááw mötlen minna felle pále.

98. Sinno káskosannad tewad mind targe-
maks, kui minno waenlased on; sest need kásko-
sannad on mo ká iggaweste.

99. Ma ollen targem kui feik need, Fe mind öp-
petawad, sest et minna se pále mötlen, mis sinna
tunnistad.

100. Ma moistan ennam kui wannad, sest et
minna sinno káskmisst kinni pean.

E 5

101. Min

101. Minna hoian ommad jallad Furja te raac eest, et minna woiksin hoida sinno sanna.

102. Minna ei taggane seft, mis sinna õigeks moistad, seft et sinna mind õppetad.

103. Kui maggus on sinno sanna minno su laele, se on maggusam kui messi minno suus.

104. Sinno käsmitse seest ollen ma moistust sanud, sepärrast wihtkan minna walle te rajad.

XIV.

105. Sinno sanna on minno jallal lühhiks, ja üks walgus minno te raiade pääl.

106. Ma wannun (ja tahhan sedda tehha,) et minna hoian, mis sinna õigeks moistad.

107. Ma ollen wägga waewatud, iggawenne Jesand, anna minnule uut ello sinno sanna järrele.

108. Wotta hääks, mis ma hääl meel tootan, iggawenne Jesand, ja õppeta mind, mis sinna õigeks moistad.

109. Minno hing on allati sure hädda sees, ja minna ei unnusta sinno käsfo.

110. Tiggedad on pannud mulle wõrgud, agga minna ei eksi ärra sinno käsmissesft.

111. Mis sinna tunnistad, se on minno pärrandus iggawest, seft et se on minno süddame roõm.

112. Ma ollen nou wotnud sinno säädmissesft tehha ikka ja ello otsani.

XV.

113. Ma wihtkan need kahhemelelissesft, agga sinno käsfo armastan minna.

114. Sinna olled minno wärri ja kilp, minna lotan sinno sanna päle.

115. Tag

115. Tagganege minnust kurrjateggiad, ja minna pean finni omma Jummalä käässofannadest.

116. Rinnita mind sinno sanna järrele, et ma elan, ja ärra lasse mind mitte otes häbbiks sada.

117. Doëta mind, et ma saan abbi; siis watan minna römoga sinno säadmiste päle allati.

118. Sinna põlgad keif, ke sinno säadmistest ärraeksiwad, sest et nende kawwal nou on ilma-asjata.

119. Sa jättad keif ma ilma tiggedad mahha kui roja, sepärrast armastan minna sedda, mis sinna tunnistad.

120. Sinno hirmo pärrast kohkub mo lihha, ja ma kartan sinno kohhomoistmisse eest.

XVI.

121. Ma teen kohhut ja õigust, ärra anna mind mitte nende kätte, ke mul üllekohhut teggewad.

122. Olle kamees omma sullase hääks, et uhked ei te mulle üllekohhut.

123. Minno silmad on rammotummaks lainud otes sinno õnne ja sinno õigusse sanna.

124. Te omma sullasega omma heldusse järrele, ja õppeta mind sinno säadmised.

125. Ma olen sinno sullane; anna mulle moistust, et ma tunnen, mis sinna tunnistad.

126. Aeg on sul, iggawenne Jesand, õigust teha, sest nemmad on tühjaks teinud sinno kääsko.

127. Sepärrast armastan minno sinno kääsofannad ennä kui fulda ja keige kallimat fulda.

128. Sepärrast arwan minna keif sinno kääsmised keigis asjus õigeks; ma wihtan keif walle teed.

XVII.

129. Mis sa tunnistad, se on immelik; sepär-
rast hoiab minno hing sedda.

130. Sinno sanna moistminne walgustab,
temma teeb need rummalad moistma.

131. Ma teen lahti omma suud, ja ohfan, sest et
ma iggatsen sinno kässofannade järrele.

132. Wata minno pole, ja anna mulle armo
selle õigusse järrele, mis sa pead nendega, se sinno
nimme armastawad.

133. Kinnita minno sammud sinno sanna sees,
ja ärra anna mingisuggust woimust kurjusete
minno päle.

134. Päästa mind innimeste waewamisest,
et minna hoiata sinno käskmised.

135. Walgusta omma päle omma sullase päle,
ja õppeta mind sinno säädmised.

136. Paljo wet jookseb minno silmist, sepärrast
et nemmad ei pea sinno käske.

XVIII.

137. Sinna olled õige, iggawenne Jesand, ja
sinno kohtomoistmised on õiged.

138. Sinna olled wägga käsknud piddada õi-
gust/ mis sa tunnistad, ning tõt.

139. Se lähhäb mo läbbi süddame, et minno
waenlased sinno sanna on unnustanud.

140. Sinno sanna on wägga selge, ja sinno sul-
lane armastab sedda.

141. Ma ollen alw ja ei maksa middakit; siiski
ei unnusta minna sinno käskmisi.

142. Sinno õigus jääb õigeks iggaweste, ja
sinno käs on tõdde.

143. Riitas ja waerw on mo kätte tulnud, agga sinno kässofannad on mo rõõm.

144. Mis sinna tunnistad, se on õige iggawest; te mind targaks, et ma ellan.

XIX.

145. Ma hüan teigest süddamest, fosta mulle; iggawenne Isand; ma tahhan sinno saadmis- sed piddada.

146. Ma hüan sinno pole, päästa mind, et minna sinno tunnistus sed pean.

147. Barra puhte kissendan minna, enne kui teised; sinno sanna ma oran.

148. Mo filmad on lahti enne kui wahhid hüüwad, et minna mõtlen sinno sanna päle.

149. Kule minno häle sinno heldusse pärrast; iggawenne Isand anna mulle uut ello, ninda kui sinna õigeks arwad.

150. Minno liggi tullewad kül tiggedusse noudjad, agga sinno kässofust on nemmad kaugele ärralainud.

151. Sinna olled liggi, iggawenne Isand, ja teid sinno kässofannad on tõsised.

152. Wannast taan minna jo sinno tunnistus- sist, et sinna neid iggawesfeks aiaks olled kinnitanud.

XX.

153. Wata minno hädda, ja päästa mind, sest et minna sinno kässo ei unnusta.

154. Geisa minno eest, ja päästa mind sinno sanna järrele; anna mulle uut ello.

155. Tiggedadest on se õnnistus kaugele, sest et nemmad sinno saadmisfi ei noua.

156. Sin

156. Sinno hallastus on suur, iggawenne Is-
sand; anna mulle uut ello sedda möda, kui sinna
õigeks arwad.

157. Neid on paljo, ke mind takka kiusawad
ning waerawad; agga minna ei kalla ärra sinno
tunnistusist.

158. Ma nään need kurjateggiad, ja ma tüddin
ärra, sest et nemmad sin. io sanna ei pea.

159. Wata, minna armastan sinno käsmissed
iggawenne Isand; anna mulle uut ello sinno
heldusse pärrast.

160. Sinno sanna õppetus on tõssine; ja keif
sinno õigusse moistminne festab iggawest.

XXI.

161. Wõrstid kiusawad mind takka ilma asja-
ta, ja mo südda kartab sinno sanna.

162. Ma ollen rõmus sinno sanna pärrast, kui
se, ke paljo saki leiab.

163. Ma wihkan waltet, ja sest on mul hirno;
agga sinno käske armastan minna.

164. Ma kitan sind seitsekord päwas, et sinna
õiete kehut moistad.

165. Suur rahho on neil, ke sinno käske ar-
mastawad, ja nemmad ei kommista mitte.

166. Lotes ma otan sinno õnnistust, iggawen-
ne Isand, ja teen, mis sinna käsfid.

167. Minno hing hoiab sedda, mis sinna tun-
nistad, ja minna armastan sedda wägga.

168. Minna hoian sinno käsmissed ja tunnis-
tussed, et keif minno tõ on sinno ees.

XXII.

169. Fulgo minno küssendaminne sinno ette, iggawenne Jesand; te mind targats sinno sanna järrele.

170. Fulgo minno palluminne sinno ette, päästa mind sinno sanna möda.

171. Minno keel peab sind täieste kiitma, kui sa mind saad õppetanud sinno säadmised.

172. Minno keel peab sinno sanna kulutama, sest et keif sinno kässofannad on õiged.

173. Dlgo sinno käsfi mulle abbiks, sest et minna sinno käskmised ollen wallitsenud.

174. Ma ihaldan sinno õnnistust, iggawenne Jesand, ja sinno käsk rõmustab mind.

175. Ellago minno hing, et temma sind hitab, ning sest, mis sinna õigeks moistad, on mul abbi.

176. Ma ollen efsinud sinno sannata/ kui üks lambas, mis laiale saab, orsi omma sullast, sest et minna sinno kässofanna ei unnuusta.

üks Lau!

Pühast Risti-Elust.

Crener Gott, ich muß dir Klagen ic.

Wisl: Sion kaebab sures häddas ic.

SH tru Jummal sulle kaeban, Et on hädda süddamel, Kurjaste ma ennaft waewan, Kui sul täda ennesel, Mis suurt nõdrust tunnen ma, Ei woi allesrõgida, Kui se kawal Waim mind kiusab, Riisuda mo usko piab.

2. Jummal, sinna isfi täad, Et mul polle ennesest ühteki, waid sinna jaggad Keif hääd onnast heldest kääst, Mis on eal minnus hä, Se on sinno armo to, Siina usfo annad mulle, Ding ka feigite, kui arwad.

3. Minno häält oh Jummal kule, Sest so pole küssendan, Lot:

Lõtta sinna appi mulle, Muudo minna hukka saan. Kur-
rati tööd rikku sa, Minno usko kinnita, Et ma sinno päle lo-
tan, Süddames ka Kristus hoian.

4. JEsus, ke keik armo annab, Sa ei lalka ennesest Led-
da, ke so ristit kannab, Waid sa kostad temma eest. Eht se
usk on pisfoke Rui sinnäpi terrake, Dmmeti saad sinna nähha,
et woib furi asjo tehha.

5. Mulle armo anna sinna, Et kurb ollen foggonist; aita
mind, et woitan minna, Rui on paljo woitlemist, Minno us-
ko kinnita, Waimoga mind ehbita, Et woin waenlast mahha-
lta, Ning so abbi eest sind kita.

6. Pühha Waim ja rõmustaja, Jäsa, Poia sarnane Jum-
mal, õige juhataja, Olled sinna waggale; Usk, mis tunnen
süddames, Lulle... es sinno lääst. Olle ikka weel mo abbi,
Hoia mind so wäe... bbi.

7. Sinna kallist õppetaja Olled armo pakkunud; Wotta
hääd tööd lõppetada, Mis sa olled hakkunud; Rõdra usko
kaswata, Et täit woimust saaksin ma, Kunnit Jäsa riki tullen,
ühhes pühhadega ollen.

8. Jummal, keige üllem Jummal, Jäsa, Poeg, Waim
olled sa, Minna waene ollen rummal; Wotta ja mind aita-
da, Rui se kurrat kurjaste Püab, et ma laskite Pean mõt-
lema so armust, lahti jäma sinno rõmust.

9. Ristsu mind nüüd temma wõrgust, mis ta panneb falla-
ja, Minno kahjuls; temma kõrkust Urmas Jummal kaota.
Rikku ärra tiggedust, Kurja Waimo kawwalust, Lulle pat-
to wasto panna, Jkka mulle woimust anna.

10. Päästa Jäsand ussinaste Dmma last, ke waewa nääd,
Alita tedda wäggewaste, Kunnit hädäda möda lääd, Rui üht
last mind tallota, Ei woi kurrat kitelda Siis, et mind on
hukka saatnud, Ke so päle lotes waatnüd.

11. Abhimees sa olled mulle Jäsand wägger kaitse, Jhho
hinge annan sulle Jummal, ärra wiwita Dmma abbi: pääs-
ta mind Kurratist, siis tännan sind, Häbbi sago temma isse,
Jägo ikka pörgo siise.

12. Et suur on so wäggi, sedda Tahhan kita järgeste, Et
mo abhastust ning hädäda Olled pöörnud heldeste. Ei üks-
päines ilma pääl, Waid ka pärrast taewas; sääl Tahhan
tänno kulutada, Jggawest sind auustada.

1.
1. 11. 11. 11.
11. 11. 11. 11.

Fm 3305

S

ULB Halle
008 875 030

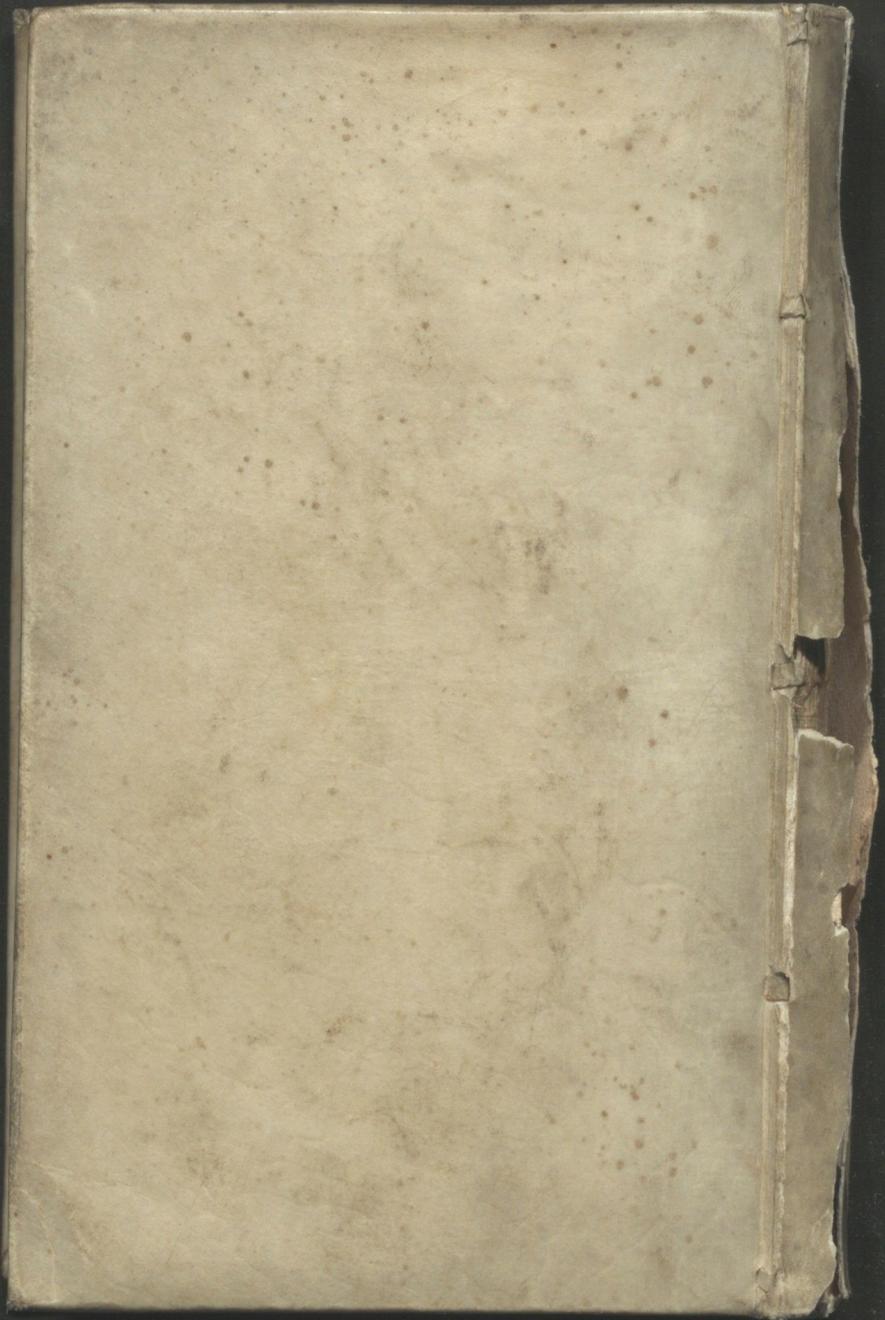
3

1019 1078

20

Walwed

12
n

ning

Doppelusfed

Reige Ewangeliummide jârrele

fog

Laulo

X Ku

GEJTE

RE

Eesti

